

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА **Енкеледа Мука**

НА ТЕМА: „**Методика за развиване на технически умения при 11-13 годишни волейболисти в Албания**“

ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „**ДОКТОР**“

КАТЕДРА: „БАСКЕТБОЛ, ВОЛЕЙБОЛ, ХАНДБАЛ“

НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „Васил Левски“

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА: ТЕОРИЯ И МЕТОДОЛОГИЯ НА СПОРТНАТА НАУКА

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 7.6. СПОРТ

НАУЧНИ РЪКОВОДИТЕЛИ: доц. Вера Антонова, доктор
доц. Христо Андонов, доктор

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО: доц. Милена Лазарова-Пеева, доктор – ДЕПАРТАМЕНТ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ, ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ

1. Актуалност и значимост на дисертационната тема

Подготовката при начинаещи волейболисти е комплексен спортно-педагогически процес, който изисква редица фактори, необходими за успешното включване в играта. Правилното и навременно заучаване е от значение за по-бързото овладяване на сложната волейболна техника и постигане на по-добри резултати в състезателната надпревара при тази възраст.

Изумява фактът, че в Албания липсва единна и утвърдена методика на работа с 11-13 годишни волейболисти.

Тренировъчния процес и участието в състезания са взаимно-свързани. Без да е планирано качествено и адекватно разпределение на натоварването и възстановяването в тренировъчния цикъл, не може да се разчита на успех. Всяка една методика на работа изисква да се тренира по такъв начин, че да може състезателите да достигнат максимално високо ниво (според възрастовата си категория), доближавайки се до планираните спортни резултати.

Научната теза в представения ми за изготвяне на становище дисертационен труд е особено актуална. Тя е необходима и полезна за развитието на волейбола сред 11-13 годишните албански момичета. Чрез прилагане на иновативна тренировъчна методика се цели подобряване на физическите качества и техническите умения на същите.

2. Оценка на структурата и резултатите на дисертационния труд

Общият обем на дисертационния труд е 193 страници. В структурно отношение той е изграден правилно с необходимите раздели, според изискванията за подобен род научни разработки. Библиографската справка включва 101 литературни източника, на български и английски език и няколко интернет сайта. Сполучливият анализ в първа глава на разработката дава основание на Енкеледа Мука да изведе правилно хипотезата на своето научно изследване, а именно: „Разработването и прилагането на специфични

тренировъчни средства и методи в практиката ще повиши физическата работоспособност и ще подобри техническите умения на 11-13 годишните волейболистки в Албания“.

Целта и задачите са правилно поставени и формулирани.

Извършен е контрол и оценка на 19 показателя: 5 – за оценка на физическо развитие; 8 – за оценка състоянието на двигателните умения; 6 - за оценка нивото на владение на основни елементи от техниката на волейболната игра.

Използваните експериментални методи са широко приложими за такъв тип изследвания. Те са подходящо подбрани и дават възможност за изпълнение на поставените задачи.

Разработената програма за тренировка, включена в експеримента, е приложена в продължение на 1 календарна година в периода (април 2022г. – април 2023г.). В изследването са включени общо 40 състезателки от два албански волейболни клуба. 20 момичета от отбора Галактикет сформират експериментална група, а други 20, от отбора на Партизани, са включени в контролна група.

Подходящо са подбрани математико-статистически методи, които от своя страна спомагат за обективния анализ на резултатите, в представената разработка.

Въз основа на значителна по обем изследователска работа са направени необходимите изводи, както и 6 препоръки, които произтичат логично от получените резултати.

3. Оценка на приносите

Дисертационният труд има своите приноси, включващи нови научни данни за двигателни и технико-тактически волейболни умения при подрастващи волейболистки и правилно интерпретират получените резултати. Въвеждайки нов научен модел, се установява, че той оказва значително положително въздействие върху техническите умения и цялостното развитие на занимаващите се. Този модел отчита и формирането на когнитивни, психомоторни и умствени способности, като по този начин предлага цялостен подход към развитието на волейболистките.

4. Публикации във връзка с дисертационния труд

По темата на дисертацията Енкеледа Мука е представила 3 научни публикации, две от които в съавторство и една самостоятелна.

5. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки към разработения дисертационен труд и не откривам опити за плагиатство.

Основният фокус в разработката е насочен към усъвършенстване на волейболните технически умения на подаванията отгоре и отдолу, сервис и забиване. От тук произтича и моят въпрос:

Има ли причина техническия елемент блокада да не бъде включен в изследването?

В подготовката на български състезатели под 14г. блокадата е основен елемент, който е заложен за изучаване и затвърдяване с базовата си техника и в съчетание на изпълнението ѝ след придвижване.

Препоръчвам на докторантката да извърши по-мощно изследване върху подготовката на подрастващи волейболистки от всички клубове в Албания, на чиято основа да издаде научно-обоснована методика, която да служи като модел на работа и за колегите ѝ в страната.

6. Заключение

Извършения педагогически експеримент в дисертационния труд има своя приносен характер, както в теоретичен, така и в практически аспект. Също така, той е разработен и онагледен на много добро научно ниво.

Въз основа на гореизложеното оценявам положително извършената голяма по обем изследователска работа и поздравявам докторантка и нейните научни ръководители. Предлагам на уважаемото Научното жури да присъди на Енкеледа Мука образователна и научна степен „Доктор” по професионално направление 7.6 Спорт.

18.12.2024г.

гр. София

Изготвил становището:

(доц. Милена Лазарова-Пеева, доктор)

STATEMENT

Regarding dissertation of **Enkeleda MUKA**

Subject: „METHODODOLOGY OF DEVELOPING TECHNICAL SKILLS IN 11-13-YEAR-OLD VOLLEYBALL PLAYERS IN ALBANIA”

For the assessment of educational and scientific degree **“PhD”**

Department: Basketball, Volleyball, Handball

National Sports Academy “Vasil Levski”

PHD PROGRAMME: THEORY AND METHODOLOGY OF SPORTS SCIENCE

PROFESSIONAL FIELD: 7.6 SPORT

SCIENTIFIC ADVISORS: Associate Professor Vera Antonova, PhD

Associate Professor Hristo Andonov, PhD

Author of the review: Associate Professor Milena Lazarova-Peeva, PhD – Department of Physical Education and Sports, Technical University - Sofia

1. Relevance and significance of the dissertation topic

The volleyball preparation for beginners is a complex sport-pedagogical process that requires a number of factors necessary for successful understanding of the game. In order to achieve better results in game-like competition at this age, one has to quickly and properly master the difficult volleyball technique in a timely manner.

It is astonishing that there is no uniform and established methodology of working with 11-13 year old volleyball players in Albania.

The training process and participation in competitions are interrelated. Success cannot be guaranteed without proper and adequate distribution of athletic workload and recovery in the existing training cycle. Each work methodology requires training in such a way that the athletes can reach the highest possible level (according to their age category), reaching out to the planned sports results.

The scientific thesis in this dissertation submitted for evaluation is particularly relevant. It is necessary and useful for the development of volleyball among 11-13 year old Albanian girls. By applying an innovative training methodology, it aims to improve the physical qualities and technical skills of these athletes.

2. Evaluation of the structure and results of the dissertation

The total length of the dissertation is 193 pages. Structurally speaking, it is well structured with all the necessary sections as required for this kind of research work. The bibliographic reference includes 101 references, in Bulgarian and English, and several websites. The effective analysis in the first chapter of the thesis provides the basis for Enkeleda Muka to correctly derive the hypothesis of his scientific research, namely, "The development and application of specific training tools and methods in practice will increase the physical performance and improve the technical skills of 11-13 year old volleyball players in Albania".

The aim and objectives are correctly set and formulated.

Control and evaluation of 19 indicators has been performed: 5 - for assessment of physical development; 8 – for evaluation of motor skills; 6 – for appraisal the level of mastery of basic volleyball skills.

The experimental methods used are widely applicable for this type of research. They are appropriately selected and enable the performance of the set tasks.

The developed training program included in the experiment was implemented for 1 calendar year in the period (April 2022 - April 2023). A total of 40 female athletes from two Albanian volleyball clubs were selected to participate in the study. 20 girls from Galaktiket team formed the experimental group and another 20, from Partizani team, were included in the control group.

Mathematical-statistical methods have been appropriately selected, which in turn contribute to the objective analysis of the results, in the presented work.

Necessary conclusions are drawn on the basis of a considerable amount of research work as well as 6 recommendations that follow logically from the results are obtained.

3. Evaluation of contributions

The dissertation has its contributions containing new scientific data on locomotive skills and technical-tactical volleyball skills in adolescent volleyball players and correctly interprets the obtained results. By introducing a new scientific model, it is proven that it has a significant positive impact on the technical skills and overall progress of the participants. This model also takes into account the formation of cognitive, psychomotor and mental abilities, thus offering a holistic approach to the development of female volleyball players.

4. Publications related to the thesis

Enkeleda Muka has submitted 3 scientific publications on the topic of her dissertation, two co-authored and one independent.

5. Critical remarks and recommendations

I have no critical comments on the dissertation developed and found none plagiarism at all.

The main focus of the research is on improving the volleyball technical skills of overhand and underhand passing, serving and hitting. Hence my question is:

Is there a reason why the technical element of blocking has not been included in the study?

When training Bulgarian athletes under 14, the block is a basic element that is set to be learned and mastered as skill along with its basic technique in combination of execution and footwork.

I recommend the PhD student to carry out a more extensive study on the preparation of adolescent volleyball players from all clubs in Albania, on the basis of which to issue a scientifically based methodology that could serve as a model of work for her colleagues in the country.

6. Conclusion

The pedagogical experiment carried out in this dissertation has its own contribution both in theoretical and practical aspects. Also, it has been developed and illustrated at a very good scientific level.

On the basis of the above, I evaluate positively the large amount of research work carried out and congratulate the PhD student and her supervisors. I propose, to the esteemed Scientific Jury, to award Enkeleda Muka the degree of Doctor of Education and Science in the professional field 7.6 Sport.

18.12.2024

Sofia

Issuer of the statement:

Associate Professor Milena Lazarova-Peeva, PhD